

06-01-2017

HOE STELLIG ZULLEN WE HET MAKEN?

95 Speldenprikken, zo heet het boekje dat de landelijke Protestantse Kerk heeft uitgegeven naar aanleiding van 500 jaar Reformatie. Het is een klein boekje met spitsvondige uitspraken, opgetekend door Rikkert Zuiderveld. Kleine nadenkertjes, een aantal heel treffend, of gewoon vermakelijk. Ik noem er maar even een paar: "Ik heb altijd wat moeite met het idee van de erfzonde. Mijn vader had dat ook al". En: "In de kerkdienst dankt men God met blijde Psalmen, de Klaagliederen worden bewaard tot na de dienst." Of deze: "Als Jezus zou twitteren, hoeveel volgers zou hij dan hebben?". Best een leuk boekje om in de tas te hebben en bij een klein wachtmomentje er even bij te pakken.

Eind vorig jaar werd het hele gebeuren rondom het herdenken van de Reformatie landelijk ingeluid met een feestelijk programma in de Lutherse Kerk in Amsterdam. Op dezelfde dag dat in Lund (Zweden) Paus Franciscus mee voorging met de Jorjaanse voorzitter van de Lutherse Wereldfederatie in een Reformatie herdenkingsviering. Lund overigens als de plek waar de genoemde wereldfederatie het licht zag. Tijden veranderen, een paus geleden was het nog niet helemaal duidelijk of protestanten wel bij een echte kerkhoorden, vandaag de dag liggen de sentimenten gelukkig anders.

Met alles wat er over Luther te zeggen valt -en er valt dit jaar heel wat over hem en de beweging die hij voortbracht op te steken, hij heeft ons in ieder geval de gedachte voor nu ingegeven dat een kerk ~~emper~~ reformanda hoort te zijn. Dat wil zeggen een kerk hoort altijd in beweging te zijn, altijd open te staan voor verandering en vernieuwing. Mits gebaseerd op Bijbelse principes uiteraard, want het Woord is de basis en de bron voor alles.

Wanneer we vandaag de dag de beweging herdenken die leidde tot de Reformatie en die zo'n beetje begon met die 95 stellingen die zogezegd of zogenaamd aan de deur van de slotkapel in Wittenberg belandden, dan gaat het niet om een ~~afzetten~~ tegen, maar om een hooghouden van waar het om gaat in de kerk en ons geloof. Daar kunnen de meningen uiteraard over verschillen, pluriform als wij (protestanten) zijn (kunnen). Een pluriformiteit die helaas ook op onmogelijke tijdstippen in de geschiedenis tot scheuringen geleid heeft. Je zou ervan van je geloof afvallen.

Maar waar het werkelijk om gaat in de kerk en in (je persoonlijk) geloof...? Leg dit stukje maar even aan de kant en probeer dat eens te bedenken: waar gaat het jou om? &

Voor Luther zelf was het een hele toer om te bedenken hoe hij een genadig God kon verkrijgen. En hij kwam er, al lezend en worstelend in de bijbel op uit dat God hoe dan ook aan de kant van de mens staat, zonder dat daar allerlei prestaties aan verbonden zijn. Om het eenvoudig te zeggen: je bent goed zoals je bent, je mag er zijn, omdat Christus er voor jou is, helemaal, met huid en haar. Ik zag dit ook in een van die speldenprikken terugkomen: ~~Mijn~~ interesse voor Jezus is nog wel aan anderen uit te leggen. Zijn interesse voor mij, dat is lastiger.

Een uitgave van de Protestantse Kerk in Nederland
 in samenwerking met Rikkert Zuiderveld

Maar, hoe stellig zullen we het maken? De Reformatie kwam voort uit een beweging, een steen werd in het water gegooid en de kringen werden onverwacht en door de opkomst van de boekdrukkunst wijder en wijder. De stellingen van Luther raakten aan een soort verlangen, niet alleen op het gebied van spiritualiteit, ook op het gebied van mondigheid en emancipatie. Maar we weten ook, als stellingen al te stellig worden of leer-stellig, dan raakt de beweeglijkheid verloren, en verliest het daarmee aan levenskracht en aan mogelijkheden tot verbinding.

We staan als kerk (al dan niet protestants) vandaag de dag voor allerlei uitdagingen, om te veranderen, te vernieuwen, om *back to the basics* te gaan. Het kan als een hele klus ervaren worden en soms als een vermoeiend en eindeloos project. En soms vergeet je zelfs waarom je het allemaal nog doet. En daarom nog even een (wat serieuzer) speldenprikje, in de stijl van Luther: *Genade is als ademhalen. Je bent je er niet van bewust, totdat je het benauwd krijgt*. Of het nu gaat om genade, om liefde, om hoop, om heil, om & al die grote woorden die gehoord en overgeleverd mogen worden, is het belangrijk genoeg dat we de beweging erin houden, *emper reformanda*. De beweging van Jezus bedoel ik dan. En welke vorm die kerk ooit nog eens zal gaan aannemen, laten we ons vooral uit ons (kerk)huisje laten trekken en zoals de schrijver van de prikjes zegt: als leerling van Jezus de smalle weg zo breed mogelijk gaan!

Irene Pluim

Overweging/Irene Pluim, 06-01-2017

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 2116, Subitem: 233.

01-03-2017

ZORG EN ZIN

De zorg staat op dit moment op verschillende manieren op de politieke agenda. Het gaat om de betaalbaarheid van de zorg, om de hoogte van de zorgpremies en het eigen risico, om wachtlijsten, om de verantwoordelijkheid van de overheid, om wat mensen nog zelf kunnen doen, om wat familieleden of burens als mantelzorgers op kunnen vangen.

Wat de hoogte van onze ziektekostenpremies betreft worden wij op dit moment door onze zorgverzekeraars gestimuleerd, om vooral te kijken naar onze eigen behoeftes. Daarbij kunnen we tussentijds het één en ander ook weer aanpak krijgen. Ongemerkt komt zo de solidariteitsgedachte onder druk te staan. Want terwijl we ons eigen risico afdekken, dragen we ongemerkt minder bij en minder mee aan het risico van anderen. Als we kijken naar de verantwoordelijkheid van de overheid, kunnen we de indruk hebben dat de overheid zich te veel van haar zorgtaken terugtrekt om te bezuinigen. Toch mogen we niet nalaten om ons de vraag te stellen, wat onze eigen bijdrage is om te zorgen voor een leefbare samenleving in de buurt waar we wonen, in onze zorg naar burens en familie toe. In de keuzes die we maken lopen we aan tegen de gevolgen en de vraag naar redenen en motivatie van onze keuzes. In ons nadenken daarover begint ons te dagen dat het niet alleen om zorg gaat, maar ook om waarde, leven en zin.

Als het over de betaalbaarheid van de zorg gaat, worden er ook vragen opgeworpen rond de duur van een behandeling of de leeftijd van een patiënt of dat er een maximum geldbedrag zou moeten worden vastgesteld voor een behandeling van een patiënt om ook de zorg voor andere patiënten veilig te stellen. Het zijn geen vragen waar we makkelijk een antwoord op weten. Elke keuze die we maken roept weer andere vragen op. We worden met dilemma's geconfronteerd, die over méér gaan dan alleen geld. Het gaat om zorg en als het om zorg gaat, dan gaat het ook om waarde, leven en zin. Maar zorg confronteert ons ook met mensen die niet meer verder kunnen of willen, omdat ze lijden onder pijn, omdat hun lichaam het niet meer aankan of omdat hun geest het opgeeft. Hoe we het ook noemen, ondragelijk lijden of voltooid leven, en hoe we daar ook instaan, het roept bij ons tegenstrijdige gevoelens op. We worden met dilemma's geconfronteerd waar geen bevredigend antwoord op mogelijk is. Want waar het om zorg gaat, daar gaat het ook om waarde, leven en zin. Met de betaalbaarheid van de zorg voor ogen richt zich de zorg vaak ééndimensionaal op meetbare en zichtbare effecten, zoals genezing of verzorging van lichaam en/of woning. We merken dat geestelijke gezondheidszorg vanuit zingeving en levensbeschouwelijke achtergrond onder druk staat en steeds meer wordt wegbezuinigd. Omdat het bij zorg ook altijd gaat om waarde, leven en zin, beseffen we dat een ééndimensionale benadering van de mens te beperkt is. Er komt méér bij kijken. In en bij zorg is zingeving hard nodig. Dat geldt voor wie zorg nodig heeft en voor wie zorg verleent, zoals de verpleging, artsen, mantelzorgers en familie.

Maar dit is niet de enige situatie, waar de vraag naar zin de kop opsteekt. Door onze dagelijkse bezigheden en drukte kunnen we aan de zinvraag voorbij leven, maar op den duur ontkomen we er niet aan, hoe jong of oud we ook zijn. Door ziekte, gemis, verdriet, ontslag of burn-out worden we letterlijk stil gezet en met onze neus op de feiten gedrukt. Hoe kunnen we daarmee omgaan?

Als we naar Jezus kijken, zien we dat ook hij mensen tegenkwam die zorg nodig hadden, zin zochten en met levensvragen geconfronteerd waren. Jezus had oog voor hen. Hij genas niet alleen de blinde Bartimeüs, maar hij zorgde er ook voor dat hij gezien werd door anderen in zijn waarde als mens (Marcus 10,46-52). Hij liet zijn voeten met tranen wassen door een prostituee, die door iedereen gemeden werd. Door te wijzen op de vergevingsgezindheid van God opende hij voor haar de weg naar verandering en een nieuw leven (Lucas 7,36-50). Hij zag de tollenaar Zacheüs, door anderen gehaat en gemeden om zijn corrupte praktijken. Door aanspraak te maken op de gastvrijheid van Zacheüs doorbrak hij het isolement en bevrijdde hij Zacheüs van het idee dat geld en goederen zin kunnen geven (Lucas 19,1-10). Door zijn handelen maakte Jezus duidelijk, dat het bij zorg ook altijd gaat om waarde, leven en zin.

Als het om zorg gaat, beseffen wij dat een ééndimensionale benadering van de mens te weinig is. Maar we merken ook, dat het maatschappelijk draagvlak hiervoor steeds verder afneemt. We zullen de bezuinigingen op dit vlak niet tegen kunnen houden. Terwijl we ons bewust worden van de vragen die spelen rond zorg en zin, wordt het steeds lastiger om onze kerkgemeenschap overeind te houden door het ontbreken van financiële middelen en vrijwilligers. Tegelijkertijd constateren wij, dat onze huidige vorm van kerk-zijn de gemeenteleden en buitenstaanders van 40-min onvoldoende aanspreekt. En toch zullen we niet ophouden om er over na te denken op welke manier en op welke plaatsen we ruimte kunnen maken voor de onderbelichte dimensies van ons menszijn. Want als het om zorg gaat, dan gaat het ook om waarde, leven en zin. Ik droom van een plek waar mensen vanuit verschillende achtergronden en leeftijden bij elkaar komen om te praten over alle dimensies van ons menselijk leven, om lief en leed te delen, om samen zin te zoeken en te ontdekken,

waar wij zin zijn kwijtgeraakt, om samen te luisteren naar God en naar elkaar, om het leven te vieren, om stil te zijn, te bidden en te mediteren. Wat mij betreft is dit de taak van onze geloofsgemeenschap in onze samenleving. Het is een opdracht voor ons allemaal, hoe oud we ook zijn.

Maar toch eindig ik met een bijzondere oproep: Iedereen die dit leest en belangrijk vindt, jonger is dan 40 en er over na wil denken, hoe we dit op een enthousiaste manier handen en voeten kunnen geven, mag contact opnemen met de predikanten of leden van de kerkenraad. We horen graag van u!

Een gezegende tijd in zorg, waarde, leven en zin wenst u ds. Joachim Stegink

Overweging/Monica Bosman, 01-03-2017

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 2184, Subitem: 233.

05-05-2017

HARRY KUITERT

Op 24 november 2016 werd hij 92 jaar. Op recente foto's is te zien dat zijn jaren zijn gaan tellen, maar nog dagelijks maakt hij een rondje met zijn rollator door zijn woonwijk in Amstelveen. Twee jaar geleden verscheen zijn laatste boek "De kerk als constructiefout". Sindsdien hebben we niets meer van hem vernomen, maar dat mag ook op deze leeftijd.

De naam "Kuitert" roept bij veel mensen en vooral Gereformeerden herinneringen op, zowel positieve als negatieve. Want als geen ander heeft Kuitert bijgedragen aan vele veranderingen vanaf de jaren zestig van de vorige eeuw. Voor een grote groep was hij iemand die het christelijk geloof tot op het bot afbrak. En inderdaad in vrijwel elk boek dat van hem uitkwam, sneuvelde er weer een heilig huisje. Anderen daarentegen voelden zich bij het lezen van zijn boeken juist bevrijd. Kuitert opende voor hen nieuwe en begaanbare geloofswegen.

Onlangs verscheen een kloek boek over Kuitert van de hand van Gert Peelen. Onder de titel: "Spreken over boven". In dit boek staat zijn lange levensverhaal opgetekend, worden de talloze boeken die hij geschreven heeft besproken, en krijgen we een mooi beeld van kerkelijke conflicten en maatschappelijke discussies waar hij bij betrokken was.

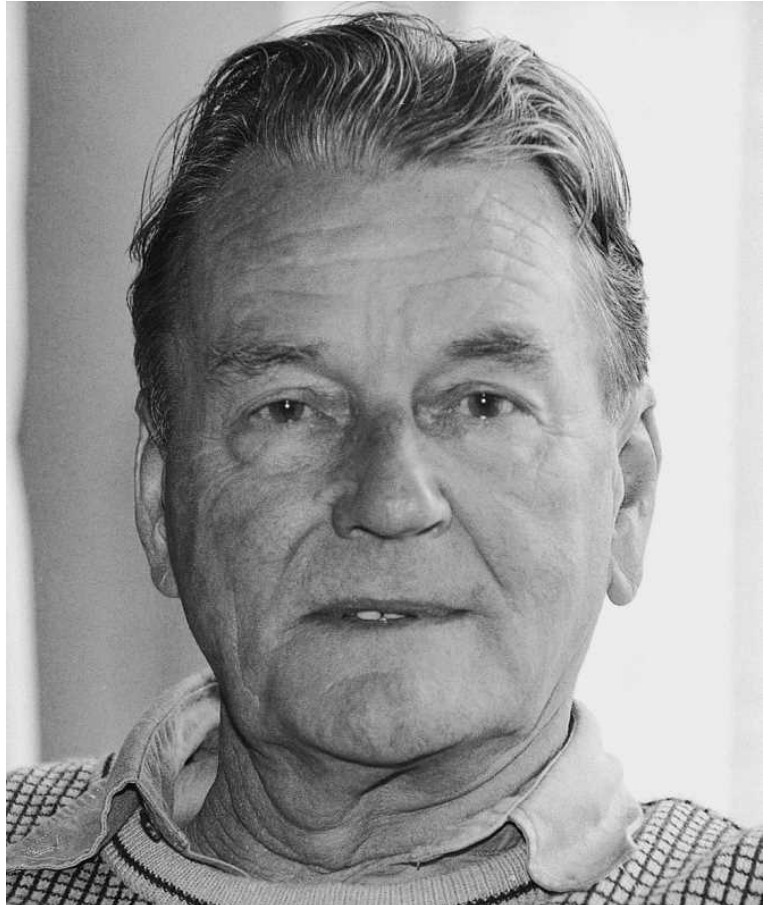
Zelf herinner ik mij Kuitert nog goed van zijn colleges aan de Vrije Universiteit. Hij gaf aan tweedejaars studenten het vak: 'Inleiding de dogmatiek'. Nog helder staat mij één van zijn tentamenvragen voor ogen: 'Leg in één zin aan je ongelovige hospita uit wat dogmatiek inhoudt'. Zijn colleges waren sprankelend. Het ging ergens over. Er heerste in de regel een levendige interactie en hij beheerste de materie tot in zijn vingertoppen.

Dat gold ook voor zijn colleges die ik in het derde en vierde jaar van hem kreeg. Een semester lang zijn we bezig geweest met thema: 'Zelfdoding en hulp bij zelfdoding'. Het jaar daarop verscheen zijn boek: "Suicide: wat is er tegen?" (1983). Twee jaar eerder had hij een boek over euthanasie gepubliceerd met als titel: "Een gewenste dood".

Kuitert was in Nederland één van de eersten die dergelijke zwaarwegende ethische thema's op de kaart zette. Met zijn boeken pleitte hij in die tijd voor ruimte en mogelijkheden om een einde te kunnen maken aan het leven van mensen die niet meer wilden of konden. Binnen de kerken, de politiek en de wetenschap riepen deze boeken een nogal heftige weerstand op. Niettemin hebben zijn standpunten mede geleid tot wetgeving op het gebied van levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding.

Gedurende zijn tijd als hoogleraar (1967- 1989) heeft hij zich intensief bezig gehouden met de vragen van leven en dood. Vele jaren was hij lid van de Gezondheidsraad, een onafhankelijk adviesorgaan voor regering en parlement. De vroegere minister van Volksgezondheid Els Borst laat weten: 'Het mooiste dat Harry Kuitert Nederland geschonken heeft is zijn definitie van geneeskunde'. "Geneeskunde beoogt mensen te helpen te ontkomen aan het kwaad van ziekte, lichamelijke gebreken en dood" (Spreken over boven, blz. 360).

Was Kuitert in medische ethische aangelegenheden zijn tijd vooruit, ten aanzien van kerkelijk spreken over politieke kwesties was hij terughoudender. Zijn boek "Alles is politiek, maar politiek is niet alles" (1985) sloeg in als en bom en beleefde in korte tijd vele herdrukken. Het boek verscheen aan de vooravond over het besluit inzake de plaatsing van

kernwapens. In dit boek betoogt hij dat de kerken niet in de wieg gelegd zijn om aan politiek te doen. Ze doen daarmee vaak dunnetjes over wat anderen al (en vaak beter) doen. In het verhitte politieke klimaat van de jaren 80 werd dit boek gezien als een schop tegen het zere been van al die gelovigen en kerken die stredden tegen kernwapens, milieuverontreiniging en woningnood.

Voordat Kuitert hoogleraar werd, hield hij zich vooral bezig met de christelijke geloofsleer (dogmatiek). Na zijn pensioen pakte hij het bestuderen van en het schrijven over geloofsthema's weer op. Vooral het nadenken over God heeft hem gedurende heel zijn leven beziggehouden. Dat nadenken kwam sterk op gang toen hij als predikant in het Zeeuwse dorp Scharendijke de watersnood ramp meemaakte. Voor hem was deze ramp een omslagpunt. "Wat is dit voor een God die zoiets aanricht of laat gebeuren? Hoezo "Scheepke onder Jezus' hoede? Is er niet veeleer sprake van volstreekte willekeur?" (Spreken over boven, blz. 91).

Later in 1974 kwam Kuitert in het nieuws met zijn inmiddels befaamd geworden uitspraak: "Alle spreken over boven komt van beneden, ook het spreken dat beweert van boven te komen". Die uitspraak heeft hij steeds consequent uitgewerkt in zijn talloze publicaties. Geloofswaarheden zijn in zijn ogen mensenwerk. God bestaat alleen in de gedachten (de verbeelding) van mensen en niet daarbuiten. Een mens moet zelf op zoek gaan naar wat geloofwaardig is en wat niet (meer). Hij noemt zichzelf dan ook een niet-Godgelovige, die evenwel nog van harte lid is van de kerk.

Meermaals kreeg Kuitert het verwijt dat hij mensen van hun geloof afhielp. Een klacht die hij doorgaans beantwoordde met: "als ik dat al zou kunnen, dan stelde dat geloof niet zo bar veel voor".

Naast alle ethiek, filosofie en theologie is er in het boek volop ruimte voor zijn levensverhaal. We worden geïnformeerd over zijn Friese afkomst, zijn jeugd in Den Haag. Zijn studie aan de VU. Het onderduiken in de oorlog. Zijn huwelijk met de Zweedse Inga Westland. Zijn kinderen. Het plotselinge en smartelijke verlies van zijn dochter Kaisa op jonge leeftijd. Zijn werk als predikant in Zeeland en later als studentenpredikant in Amsterdam. Zijn hoogleraarschap en de tijd van zijn pensionering.

Het boek eindigt met het hoofdstuk: "Terugzien in dankbaarheid", waarin we vernemen dat hij zich als een gelukkig mens beschouwt, zowel privé als in zijn werk. Genoten heeft hij met name van het schrijven van zijn boeken. Een leidersfiguur is hij niet geweest en heeft hij ook niet willen zijn. Het is nooit zijn bedoeling geweest om de kerk op zijn kop te zetten of op te schudden. Het ging hem erom om mensen te helpen kritisch in het leven te staan en hun eigen mening te vormen in plaats van achter autoriteiten aan te hollen. Voor hem was het belangrijkste er voor te zorgen dat je op basis van de juiste feiten je eigen spoor trekt. Als geen ander is Kuitert een eigen weg gegaan. Met een unieke positie in de naoorlogse theologie en kerk. Persoonlijk heeft hij mij in elk geval bij de les gehouden.

Pier Prins

Overweging/Monica Bosman, 05-05-2017

Nieuwsid: 2298, Subitem: 233.

05-07-2017

UITVLIEGEN

De zomer nadert. Afgelopen maand begon met een voorproefje. Velen genieten door hun leven naar de buitenlucht te verplaatsen. En als het te veel wordt zoeken we verkoeling in huis of in het water. Zo hebben we het ook weer eventjes ervaren als het te veel van het goede is en de warmte bijna ondragelijk wordt. Voor velen is de zomertijd een tijd van koffers pakken en uitvliegen. Genieten van het buitenleven, van een tijd zonder verplichtingen, tijd voor elkaar, tijd voor onszelf .

Als het goed is komen we tot rust, doen we nieuwe energie op. We vliegen uit als vogels, die plotseling ontdekken, dat ze kunnen vliegen. Het vooruitzicht alléén al geeft ons vleugels om de laatste klusjes af te maken. Het is goed om dit positieve vooruitzicht te hebben. Hoewel we ook weten dat we terug zullen komen en dan de ervaring op zullen doen, dat er niet veel veranderd is. En toch gaan we, vliegen we uit om afstand te nemen, om iets van vrijheid te ervaren.

Aan de andere kant kan het ook zijn dat we niet uitvliegen en achterblijven. Misschien omdat we minder mogelijkheden hebben, minder ondernemend zijn of minder mobiel. Ons leven kan ook ingrijpend veranderd zijn door ontslag, door ziekte, of door een ervaring van verlies en gemis. Waar we ook blij over zijn of verdriet over voelen, we nemen het mee. Maar is dat erg en moeten we dat uit de weg gaan?

Naast uitvliegen en achterblijven is er nog een andere ervaring. De ervaring dat we gedragen worden. Door degenen aan wie we denken en die aan ons denken. Ook als zorgvolle berichten vanuit de wereld of vanuit onze omgeving ons leven binnenkomen vanuit terreur en ellende, vanuit ziekte en verdriet. Een belangrijk aspect van geloven is dat we ons in alle zorgen, onzekerheid en angst gedragen weten. Dit geloof doet ons opstaan om uit angst en onzekerheid te vliegen, doordat we ons gedragen weten.

Zo weet in Marcus 2 een verlamde zich gedragen door zijn vrienden, die hem naar Jezus brengen. Ze zetten ook door als ze geen toegang naar Jezus krijgen. Ze laten hun vriend op een deken, voorzichtig door het dak van het huis waar Jezus is, naar beneden zakken. Bij Jezus ervaart de verlamde, dat er niet over hem wordt geoordeeld. Jezus heeft echte aandacht voor Hem. En dat helpt hem weer op de been. Letterlijk! Met de deken onder zijn arm, waarop de vrienden hem gedragen hebben, vliegt hij uit, de wereld in. Hij beseft dat er iets is dat hem verheft boven zijn zorgen en angsten. Hij is als een vogel die beseft dat hij vliegen kan. Hij spreidt zijn vleugels en zich laat vallen in het vertrouwen dat hij gedragen wordt.

Wie dat ervaart, zal niet op dezelfde manier terugkeren en het leven niet op dezelfde manier voortzetten. Geloven is uitvliegen uit zorgen en angsten.

Lev Tolstoj zegt het als volgt: Christus leert de mens dat er in hem iets is dat hem verheft boven dit leven met zijn zorgen, angsten en lusten. Iemand die de leer van Christus heeft leren kennen, ervaart hetzelfde als een vogel zou ervaren die eerst helemaal niet weet dat hij vleugels heeft en dan opeens doorheeft dat hij kan vliegen, dat hij vrij is en dat hij nergens bang voor hoeft te zijn□

Of we uitvliegen, thuisblijven of terugkomen: Dit nemen we mee ons leven en deze wereld in.

Gezegende zomerperiode wenst u:

Joachim Stegink

Overweging/Willy de Koning, 05-07-2017

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 2397, Subitem: 233.

04-10-2017

VRIJHEID EN KWALITEIT VAN LEVEN

De geluiden, die we op dit moment in onze maatschappij te horen krijgen, zijn op een bepaalde manier tegenstrijdig. Aan de ene kant staat de vrijheid van meningsuiting, waarbij alles gezegd mag worden. Aan de andere kant worden mensen buitengesloten of gekwetst. Aan de ene kant geldt de gelijkheid en vrijheid van elk individuele mens. Aan de andere kant is niet iedereen welkom en worden de principes van gelijkheid en vrijheid niet op iedereen toegepast. De -soms harde- toon maakt duidelijk, dat we in groepen denken: "wij-zij", "boven-beneden", "gelijk-anders". Het lijkt er op alsof wij mensen elkaar de ruimte niet gunnen. Onze focus ligt op onze verschillen en niet op wat we met elkaar gemeen hebben. Daardoor missen we samenhang en verbinding. Mijn vraag is: Hoe kunnen we daarmee omgaan als we geloven in God en Jezus willen navolgen op zijn weg van naastenliefde?

Heel wat jaren geleden heeft Wil Derks zich verdiept in de regels van Benedictus: Een monnik uit 1e helft van de zesde eeuw. Zijn vertaalslag naar de huidige tijd heeft Derks vastgelegd in zijn boek: *Een levensregel voor beginners*. Volgens Derks is de belangrijkste benedictijnse levensregel het luisteren! Het betekent met elkaar praten en met elkaar overleggen. Door aandachtig te luisteren komen we tot resultaat. Het gaat om luisteren naar onszelf, naar God en naar de ander. Een andere regel is om alles met aandacht te doen, zonder dat we ons af laten leiden. Daar hoort bij de regel van stabiliteit (of betrouwbaarheid) in de dingen waar we betrokken zijn. Bij de regel van verandering (of ommekeer) gaat het er om elke dag aan verbetering te werken. En dan is er nog de regel van gehoorzaamheid, dat we elkaar gehoor geven. En daarmee zijn we terug bij het luisteren. Maar er is ook iets dat NIET mag: onszelf verwaarlozen of te veel vragen van onszelf, want dan kunnen we ons niet meer op een positieve manier tot de ander richten. En mopperen mag niet, want dat berust vaak op gebrekkig luisteren naar elkaar, vertroebelt visie, tapt energie af en tast het hart aan. Belangrijk aspect van spiritualiteit is in contact blijven met God en met de bronnen van waarde.

Met de levensregels wil Benedictus bij ons bevrijding bereiken en onze geestelijke groei bevorderen. Maar is vrijheid niet juist dat we geen algemene regels meer hoeven te volgen en alles zelfstandig bepalen? Als we het hebben over vrijheid dan is dat zo. Dan is vrijheid geen rekening houden met dingen en personen, die ons in onze ontwikkeling en mogelijkheden beperken of ons bedreigen. Maar er is ook een vrijheid voor. Dan moeten we ons los maken van onszelf, zodat we ruimte maken, open staan en rekening houden met dingen en mensen om ons heen. Op het moment dat we onzeker zijn of bang, gaat dit niet vanzelf. Het vraagt de nodige moeite om te (blijven) groeien in vrijheid door aandachtig te luisteren.

Maar zijn we er dan, als we deze regels strikt in acht nemen? Uiteindelijk gaat het niet zozeer om regels, die aangeven wat we wel of niet mogen of moeten doen. Het gaat om ons inzicht in de bedoeling achter de regels en om onze houding, waarmee we de regels naleven. Deze levensregels bevorderen onze geestelijke groei en onze vrijheid. We geven ruimte aan de liefde, bevorderen het leven en verhogen de kwaliteit van (samen)leven.

In welke richting moeten we dan denken? Met vragen, die we ons stellen, geven ook richting aan onze gedachten. We kunnen ons de vraag stellen: *Hoe kunnen we zorgen voor een goede kwaliteit van leven voor onszelf en voor de mensen, die bij ons leven horen?* Dat is een terechte vraag. Maar deze vraag houdt ons niet tegen om de vraag ook ruimer te stellen: *Wat kan ons helpen om tot een betere kwaliteit van samenleven te komen?* Hoe ruimer ik mijn vraag stel, hoe méér komt de ander in zicht. Hoe méér de ander in zicht komt, hoe méér gaat het om wat ons met elkaar verbindt. Hoe méér samenhang ontstaat, hoe beter de kwaliteit van (samen)leven en hoe méér genieten we samen van onze vrijheid.

Als we ons door de Geest van God op dit punt eensgezind laten maken, dan zal dat ten goede komen aan de kwaliteit van leven van ons allemaal. Dit vind ik in de woorden van de profeet Ezechiël (11,19.20), waar God zegt: *Ik zal hen eensgezind maken en hun een nieuwe geest geven; ik zal hun versteende hart uit hun lichaam halen en hun er een levend hart voor in de plaats geven. Dan zullen ze mijn wetten gehoorzamen en mijn regels in acht nemen.* En ik vind dit bij Jezus, die regelmatig laat zien hoe hij aandacht heeft voor mensen die werden buitengesloten. B.v. De blinde Bartimeüs (Marcus 10,46-52), de zieke Samaritaan (Lucas 17,11-19), de kanaänitische vrouw (Matteüs 15,21-26). Vanuit ons geloof zijn we er op gericht om onze vrijheid te verbinden met kwaliteit van leven en samenleven.

Hartelijke groeten,
ds. Joachim Stegink

Overweging/Monica Bosman, 04-10-2017

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 2489, Subitem: 233.

28-11-2017

TIJD OM TE ONTDEKKEN

In de boekenkast van onze Laurien en Florian staan een paar "zoekboeken". Het is de bedoeling dat je op de bladzijden zoekt naar een paar terugkerende elementen. In de mooie boeken van Charlotte Dematons is dat bijvoorbeeld een gele ballon, of een rood camperbusje. Het zoeken is een leuke oefening, voor alle leeftijden. Steeds is er wat nieuws te ontdekken op de bladzijden. Je kunt er een heel verhaal bij bedenken ook, hoewel er geen letter geschreven staat. Nu we de adventsperiode weer ingaan moet ik denken aan deze boeken. En, ik vind het ook nog niet zo gek om het ontdekken, het zoeken op jonge leeftijd te oefenen. In de wirwar van het leven is het soms ook een heel gezocht.

Soms is het voor mensen persoonlijk heel lastig om de draad te vinden, of terug te vinden. Soms kun je je bestemming niet vinden, wat of wie bij je past, met alle onzekerheid die daarbij kan horen. En soms is het bijna onmogelijk om tussen alle berichten uit alle hoeken van de wereld ook wat goed nieuws te ontdekken, een positief geluid, een teken van hoop in de chaos. De chaos van mensen die maar wat roepen, *minder-minder* mensen die anderen uitsluiten, die het klimaat op het spel zetten, die akkoorden schenden..die&

Als het leven een soort *zoekplaatje*, kun je daar tegelijkertijd de vraag bijstellen: wat zoek je voor jezelf en wat zoek je voor anderen? In de adventsperiode roept dat een aantal gedachten bij mij op. Advent betekent verwachten, en dat gaat gepaard met verlangen, hopen. En we ontsteken licht, steeds meer licht, onderweg naar het kerstfeest. En we vieren dan& een kindje, een baby&

Niet meer? Zal er gedacht kunnen worden. De geboorte van Jezus was inderdaad geen groots gebeuren. Ergens achteraf en ver van huis beviel het jonge meisje Maria. Maar, de evangelieschrijvers hebben er een prachtig verhaal van gemaakt en trekken daarmee onze aandacht naar het bijzondere leven van Jezus, waarin steeds opnieuw zoveel te ontdekken valt.

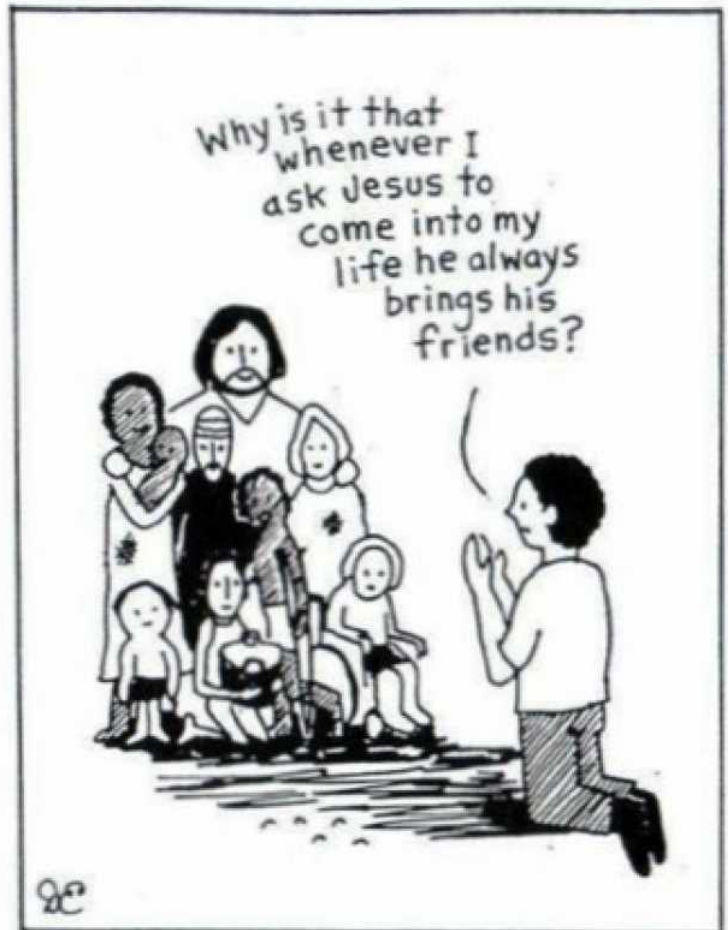
In deze periode leven we weer toe naar dit geboorteverhaal. Een kwetsbaar verhaal, maar met ontzettend sterke elementen. Ook een verhaal waarbij ons een blikrichting wordt aangereikt.

Iets als: *Volg de gele ballon op de bladzijden*, blijf die ontdekken en aanwijzen. Laat je niet afleiden of van de wijs brengen door een veelheid van beelden. En dan doorvertaald naar het kerstverhaal: kijk naar het kind. Doe dat op de bladzijden van je leven, doe dat in de samenleving waarin je woont, doe dat in de wereld..

Maar waar ís Jezus dan, in mijn leven, dichtbij, in de wereld? Is hij zo gemakkelijk te ontdekken dan? Een tijdje terug kwam ik een kleine cartoon tegen, waarop met een paar pennenstreken Jezus getekend staat met allerlei mensen, verschoppelingen om zich heen: waarom krijg ik er altijd zoveel mensen bij als ik gewoon Jezus wil volgen, stond eronder..

Jezus zoeken, Gods verhaal met mensen door hem heen beluisteren, daar zit een duidelijk oproep in om steeds het kwetsbare en wie kwetsbaar is te blijven zien. En dan heeft Jezus zoeken op de bladzijden van je leven dus te maken met ánderen, met wie je naasten zijn of kunnen worden.

Maar het kan ook een heel intiem gebeuren zijn en heel persoonlijk. Het is ook de gedachte van die omgekeerde beweging:

dat God j ou zoekt. En dat vind ik in deze periode een prachtige gedachte om neer te leggen. Aan de ene kant heeft geloven, heeft Jezus door de bladzijden heen volgen te maken met: zoeken naar wat goed is, wat passend is, daar je keuzes bij maken van alledag die jezelf raken en anderen. En ja, dat is uitdagend en lastig genoeg en daar heb je ook echt wel anderen bij nodig. Om te sparren, om je te inspireren, om de verhalen samen te lezen en daar betekenis uit te halen.

Maar geloven is dus ook vertrouwen: openstaan, je steeds weer openstellen voor de zoektocht van God, naar jou: door God gevonden worden. En dat haalt wat van de druk weg ervaar ik zelf. Er is zo n wirwar aan beelden, emoties, verhalen, ervaringen. Er is zoveel chaos soms en er zijn zoveel keuzes, afleidingen, onzekerheden. Er is soms zoveel te moeten, omdat de wereld zoveel nodig heeft.. Maar er is ook die andere kant: er is ook een God die jou ziet zoals je bent, en die m et jou een weg wil gaan. Die niet buiten je leven wil staan, maar er midden tussen in.

Mooie gedachten lijken mij dat om mee te nemen in deze adventsperiode. We krijgen teksten en liederen aangeraakt over een God die licht wil brengen in onze wereld, die recht en vrede wil oproepen, door mensen. En tegelijkertijd horen we over een God die ons allemaal persoonlijk zoekt. Om ons aan te zien en lief te hebben zoals wij zijn. Om ons te helen en te verlichten. Om onze reisgenoot te zijn.

Een mooie ontdekkingstocht wens ik ons allemaal toe.

Irene Pluim

Overweging/Hans Pelman, 28-11-2017

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 2636, Subitem: 233.